

ЧАСТІ ВІДПОВІДІ ТА ПИТАННЯ

щодо Порядку видачі міжнародних сертифікатів та інших документів, які вимагаються законодавством країни призначення, для вантажів з харчовими продуктами, затвердженого наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України 26 липня 2024 року № 2252, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13 вересня 2024 року за № 1378/42723

№ з/П	Категорія питання	Зміст питання	Відповідь
1.	Питання по заповненню\оформленню.	Поле I.15. Транспортний засіб / Means of transport: У випадку, коли використовуються два види транспорту, чи потрібно ставити дві відмітки або вказувати лише транспорт, на якому продукція заїжджає в країну призначення? Відповідно до відповіді на попереднє питання, що слід писати в розділах "Ідентифікація / Identification" та "Документальні посилання / Documentary references"?	Ключовою ідентифікацією для цілей простежуваності та оцінки можливих ризиків, що можуть впливати на безпечність харчового продукту та окремі показники його якості, є безпосередньо транспортний засіб який здійснював переміщення вантажу (контейнер, тощо). Водночас практика відображення інформації в формах міжнародних сертифікатів для харчових продуктів тваринного походження враховує позначення транспортного засобу яким безпосередньо такий контейнер переміщувався, також така практика передбачає зазначення як номерного знаку тягача, так і причепа.
2.	-«-	Поле I.28. Ідентифікація товару / Identification of the commodity:Дата виробництва, Номер партії / Batch №: Якщо номери партій та дати виробництва в пакувальному листі дублюються, чи потрібно їх дублювати в сертифікаті, чи достатньо вказати лише один раз?	Беручи до уваги те, що пакувальні листи не є формами документів, які обов'язково повинні додаватись до міжнародного сертифіката та бути невід'ємною його частиною, дані дати виробництва та номер партії повинні зазначатись в формі такого сертифіката. Також враховуючи те, що вантаж може формуватися з різної кількості лотів одного виду вантажу проте різних дат виробництва, є допустимим при перевищенні 5 лотів, дані про них зазначати в додатку до міжнародного сертифіката, із позначення про це в полі I.28. Також згаданий додаток повинен мати простежуваність з номером та датою міжнародного сертифіката.
3.	-«-	Чи можна додати в сертифікат поле для зазначення додаткової інформації, яка потрібна клієнтам? Або чи є можливість вписати цю інформацію в одну з існуючих частин сертифіката?	Наявність окремих додаткових полів для позначення інформації яка відсутня в формі сертифіката не має практики застосування в формах міжнародних сертифікатів для цілей експорту, за винятком тих, що затверджені наказом Мінагрополітики від 01.08.2014 № 288.

			Також слід враховувати, що за умов встановлення країною призначення окремих вимог до харчових продуктів є ймовірність наявності форми сертифіката, що на національному рівні вимагається певною країною. У такому випадку оформлення повинно здійснюватися тієї форми що вимагається. Питання включення опції можливості внесення додаткової інформації може бути розглянуто за результатом оцінки практики застосування форм міжнародних сертифікатів та підтвердження в нагальності такої потреби.
4.	-«-	Підпис сертифікату офіційним лікарем в цифровому варіанті чи друкувати на паперові носії і підписувати вручну?	Законодавством України визначені умови щодо міжнародного сертифіката, як «супроводження такого вантажу міжнародним сертифікатом встановленої форми», відповідно мають бути оформлені в паперовій формі із засвідченням печаткою та підписом. Такі форми міжнародних сертифікатів не інтегровані до систем сертифікації вантажів, таких як TRACES NT, відповідно електронні їх версії або електронні форми позначення підписом не передбачається.
5.	Питання по процесу	Чи можливий поступовий запуск нового міжнародного ветеринарного сертифіката паралельно зі старим, і коли компетентні органи країн-експортерів будуть сповіщені про зміну його форми? Чи планується інформування нас про отримання відповідей від цих органів?	Подвійне використання різних форм міжнародних сертифікатів на один вид продуктів не є можливим та не підтверджується міжнародною практикою. Такі дії можуть викликати негативну реакцію зі сторони компетентних органів країн торговельних партнерів, отримання нотифікацій/запитів про підтвердження автентичності, тощо. Країни повинні визначати певну/окрему форму міжнародного сертифіката на певний/окремих вид харчового продукту та забезпечувати її оформлення та видачу. Держпродспоживслужба забезпечує інформування країни торговельних партнерів про зміни форм міжнародних сертифікатів, до яких є експорт вантажів по формам сертифікатів, затверджених наказом Мінагрополітики від 01.08.2014 № 288.

			Також Держпродспоживслужба володіє інформацією про країни торгівельні партнери для їх інформування та отримує додатково інформацію від профільних асоціацій. Про результати такої роботи буде додатково поінформовано. На даний час термін впровадження нових форм міжнародних сертифікатів узгоджується.
6.	-«-	Оформлення через інформаційно-комунікаційну систему Держпродспоживслужби згідно з наказом від 26 липня 2024 року № 2252. Це існуючий Єдиний державний реєстр ветеринарних документів чи щось інше?	Держпродспоживслужбою забезпечено можливість оформлення міжнародних сертифікатів з використання веб-порталу «Єдиний державний реєстр ветеринарних документів». Зазначене дозволить уніфікувати підходи до заповнення параметрових даних, усунути можливість появи технічних помилок, що зменшить ризики встановлення невідповідностей в формах сертифікатів, за результатом контролю в країнах призначення. Також реалізовано ідентифікацію форм міжнародних сертифікатів з використанням QR кодів, що дозволить забезпечити контроль автентичності таких сертифікатів та зменшити ризики їх підробок.
7.	-«-	Чи можлива інтеграція з системою ЄДРВД?	На поточний час інтеграція відсутня, проте може бути реалізована за потреби. Видача міжнародних ветеринарних сертифікатів або інші документи можуть видаватись з використанням інформаційно-комунікаційної системи Держпродспоживслужби Кожний міжнародний сертифікат або інший документ, виданий з використанням інформаційно-комунікаційної системи Держпродспоживслужби має унікальний ідентифікаційний номер, що присвоюється системою. Видача міжнародних сертифікат в умовах форс-мажорних обставин може здійснюватися без використання ЄДРВД.
8.	-«-	Необхідний час для тестування та редагування самих шаблонів в системі, а також тестування формування журналів реєстрації нових МВС	Держпродспоживслужба забезпечує тестування умов оформлення міжнародних сертифікатів для своєчасної оцінки відповідності умов видачі та усунення технічних питань, що виникають.

9.	Питання по процесу	Відсутність чітких вимог щодо ветекспертиз на продукцію. Одним із актуальних питань, яке турбує експортерів, є відсутність у Наказі № 2252 чітко визначених вимог щодо проведення ветеринарних експертиз на продукцію, яку виробник має пред'явити для отримання міжнародного ветеринарного сертифіката. Зокрема, залишаються неврегульованими такі аспекти: величина партії: наразі немає єдиної позиції щодо визначення цього поняття. Деякі вважають, що це денний виробіток підприємства, інші – що це продукція, яка знаходиться в одному транспортному засобі, а ще інші – що партія складається з ідентичного товару, розміщеного на складі на момент відбору зразків. Відсутність єдиного підходу призводить до ситуації, коли кожен лікар (його керівництво) вирішує це питання на власний розсуд; - періодичність проведення досліджень: крім затверджених на підприємстві обов'язкових досліджень, немає єдиної позиції щодо періодичності досліджень для отримання сертифіката. - відсутність чітких регламентованих норм ускладнює роботу виробників та експортерів, збільшує фінансове навантаження та створює додаткові ризики для українського бізнесу.	Міжнародні сертифікати форма та правила видачі яких визначені наказом Мінагрополітики № 2252 поширюються на випадки коли Держпродспоживслужбою не узгоджено форму сертифіката з певною країною, яка містить вимоги до показників безпеки та відсутня у Держпродспоживслужби інформація про те, що такою країною на національному рівні встановлено форму міжнародного сертифіката, що повинна оформлюватись посадовими особами територіальних органів ту спроводжувати вантаж. В таких випадках показники безпеки повинні перевірятись відповідно до вимог законодавства України або якщо певна країна довела до Держпродспоживслужби інформацію про показники безпеки, враховується ця інформація, або дані про показники безпеки містяться у двосторонньому договорі на поставку товару. За таких умов результати лабораторних досліджень (випробувань) повинні супроводжувати вантаж з метою можливості перевірки посадовими особами країни призначення. Для цілей державного контролю є єдине визначення яке може бути прийнятим є вантаж. Згідно ЗУ № 2042 вантаж - певна кількість харчових продуктів, кормів, сіна, соломи, побічних продуктів тваринного походження одного виду (відповідно до затверджених форм міжнародних сертифікатів, якщо їх затвердження передбачається цим Законом), що супроводжується одним міжнародним сертифікатом (якщо його наявність вимагається згідно із законом), перевозиться одним транспортним засобом та надходить з однієї країни або її окремої території (зони або компартмента). Згідно ч. 2 ст. 60 ЗУ № 771 міжнародні сертифікати або інші документи видаються на основі зазначених у цій частині фактів та даних:
----	--------------------	---	--

			До пункту 1 ч. 2 ст. 60 ЗУ № 771 – оформлення та видача міжнародних сертифікатів (передекспортних сертифікатів) які підтверджують відповідність вантажів з харчовими продуктами, що експортуються з України вимогам країни призначення (вимогам законодавства України), здійснюється державним ветеринарним інспектором/державним інспектором за результатом позапланового державного контролю (умова підтвердження відповідності), проведеного за зверненням оператора ринку. Оформлення та видачі міжнародних сертифікатів (передекспортних сертифікатів) та позапланового державного контролю оформлюються окремо. Необхідно враховувати, що вантаж це певна кількість харчових продуктів, кормів, сіна, соломи, побічних продуктів тваринного походження одного виду (відповідно до затверджених форм міжнародних сертифікатів, якщо їх затвердження передбачається цим Законом), що супроводжується одним міжнародним сертифікатом (якщо його наявність вимагається згідно із законом), перевозиться одним транспортним засобом та надходить з однієї країни або її окремої території (зони або компартмента) (ч. 8 п. 1 ст. 1 ЗУ № 2042). Керуючись зазначеним, в межах п. 1 ч. 2 ст. 60 ЗУ № 771, позаплановий захід державного контролю здійснюється по відношенню до конкретного вантажу (в межах певної його кількості) визначеного оператором ринку для цілей експорту. Оформлення та видача міжнародних сертифікатів (передекспортних сертифікатів) здійснюється з урахуванням результатів лабораторних досліджень (випробувань) проведених відповідно до вимог країн призначення або з урахуванням результатів лабораторних досліджень (випробувань) проведених в рамках державного контролю та/або в рамках
--	--	--	---

			верифікації оператором ринку процедур, що засновані на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР) (п. 10 розд. I Порядку). До пункту 2 ч. 2 ст. 60 ЗУ № 771 – оформлення та видача міжнародних сертифікатів (передекспортних сертифікатів) які підтверджують відповідність вантажів з харчовими продуктами, що експортуються з України вимогам країни призначення (вимогам законодавства України), здійснюється за результатом наявності даних про результати лабораторних досліджень (випробувань) проведених відповідно до вимог країн призначення або з урахуванням результатів лабораторних досліджень (випробувань) проведених в рамках державного контролю та/або в рамках верифікації оператором ринку процедур, що засновані на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР) (п. 10 розд. I Порядку). Оформлення та видача міжнародних сертифікатів (передекспортних сертифікатів) здійснюється державним ветеринарним інспектором/державним інспектором або уповноваженою особою (офіційним ветеринарним лікарем) за умови його наявності на потужності. Може враховуватись наявність інформації про встановлення невідповідності в діяльності потужності, отримана за результатом проведення планового або позапланового заходу державного контролю; наявність звітів/чек-листів згідно вимог СОП для експорту до ЄС; наявність пресертифіката). До пункту 3 ч. 2 ст. 60 ЗУ № 771 – оформлення та видача міжнародних сертифікатів (передекспортних сертифікатів) які підтверджують відповідність вантажів з харчовими продуктами, що експортуються з України вимогам країни призначення (вимогам законодавства
--	--	--	--

			України), здійснюється за результатом наявності даних про результати аудиту та/або інспектування проведених, в межах планового або позапланового заходу державного контролю, в кількості, що відповідає ризик-орієнтованому підходу згідно плану державного контролю та за умов наявності на потужності уповноваженої особи (офіційного ветеринарного лікаря) . Оформлення та видача міжнародних сертифікатів (передекспортних сертифікатів) здійснюється уповноваженою особою (офіційним ветеринарним лікарем). Оформлення та видача міжнародних сертифікатів (передекспортних сертифікатів) здійснюється з урахуванням результатів лабораторних досліджень (випробувань) проведених відповідно до вимог країн призначення або з урахуванням результатів лабораторних досліджень (випробувань) проведених в рамках державного контролю та/або в рамках верифікації оператором ринку процедур, що засновані на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР) (п. 10 розд. I Порядку).
--	--	--	--